

Síða 14 Nr. 138 – 22. JULI 1994

Tíðindablaðið

Nýggj andlit í tinginum

Stytsta tingseta nakrantíð varð sett mikudagin. Umframt at tey sum vóru vald 7. juli finga høvi at heilsa uppá hvør annan, vórðu triggjar nevndir mannaðar

Tað vóru nógur nýggj andlit at sláa í tinginum mikudagin, id teir persónliga vinnurarnir á valinum mettust fyrstu ferð.

Tey finga høvi at heilsa hvør uppá annan – men annars hendi ikki so nógv.

Triggjar nevndir mannaðar

Tað var eisini tingmaður.

tann nývaldi Jákup Joensen – sum setti tingið. Síðani bleiv formaður valdur. Tað gjørdist Jógván I. Olsen.

Til næstformenn vórðu vald Jógván Durhuus, Anfinn Kallsberg og Ingiborg Vinther.

Av tí at landsstýrið nú bert er eitt umstingarlígt

landsstýrið, mælti lógmaður til, at triggjar lógtingsnevndir, sum hava fyrisitingarlígt vald, eisini blivu mannaðar.

Og tað gekk soleiðis:

Fígglamevndin

Í hesa nevnd vórðu valdir Finnboði Arge, Lasse Klein

Marknaðarnevndin

Í hesa nevnd vórðu vald Edmund Joensen, Jørgen Niclasen, Bjarni Djurholm,

Ivan Johannesen, Tordur Niclasen, Jógván Durhuus, Anfinn Kallsberg og Vilhelm Johannesen.

Jákup Joensen heilsar uppá tann nývalda formannin, Jógván Ingvard Olsen

Jenis av Rana, hvers meiningar um religion og politikk hava gjørt hann til tann mest umrøddu av øllum teimum nýggja tingliumum

Kristian Magnussen, Jákup Olsen, Jógván Adolf Johannesen, og Helena Dam á Neystabø.

Fiskivinnunevndin

Í hesa nevnd vórðu valdir Jógván I. Olsen, Kjaran Joensen, Hendrik Old, Jákup Joensen, Óli Jacobsen, Heini O. Heinesen og John Petersen.

Kjaran Joensen – fyrsti lógtingsmaður úr Leirvík Leitt mannamannin

Bjørn á Heygum og Maria Hansen, tvey av fleiri nýggjum sambandsfólkum, sum skulu verja seg við at

Tíðindablaðið (sosiálin)

Nr. 138 – 22. JULI 1994 Síða 15

Jógván Visther og Kristian Magnussen. Tey hava nógur at segja um at taka støðu til

Tann yngsti av øllum: Jørgen Niclasen úr Vágum

Óli Jacobsen, sum móguliga skal í samgongu við Edmundi Joensen. Komandi dagarnar fæst at vita, hvussu nógvar kamelar, hvør teirra er til reiðar at sláa

Stýrisskipanin samtykt

Umframt hetta var uppskot um nýggja stýrisskipanarlóg fyrst Føroyar til viðgerðar, og allar flokkar syntust at vilja atkvøða fyri tí.

Eisini Sambandsflokkurin, sum ikki atkvøddi fyri tí fyrri valið.

Tað merkir, at nýggja stýrisskipanin helst fer at virka komandi ár.

Um aftur á Ólavsøku

Hetta verður stytsta tingseta nakrantíð. Ein nýggj skal byrja á Ólavsøku, og tí fer hendan bert at vara í fíra dagar.

Jákup Joensen, tann nývaldi ellis-

...

Tað politiskt heita summarið

Meðan lögtingið plagar at binda frið í juni og juli mánað og inntil á Ólavsøku, so var tað fyrri 20 árum síðani lögtingsval og fleiri tingfundir upp undir Ólavsøku, tá ið galdandi stýrisskipan varð samtykt, eftir at tingið fleiri ferðir veik frá tíðarfreistunum

Jóannes Hansen, joannes@sosiálin.fo

Tað plagar at vera lítil ferðsla í tinghúsinum hesa ársins tíðina, og soleiðis hevur tað eisini verið í ár.

Mikudagin 28. mai var orduligur endabrestur í lögtinginum. Henda dagin vóru fimm tingfundir. Tvey mál vóru á dagsskrá. Annað var uppskot frá Jacob Vestergaard um broyting í lögtingslóg um serstakar treytir fyri fiskiskap eftir norðhavssild og makreli 2014. Hitt var, at vinnunevndin hevði lagt fram álit í uppskotinum til samtyktar um at seta grein 19 nevnd at kanna viðurskiftini kring Eik grunnin. Vikið varð frá øllum tíðarfreistum á teimum viðgerðarstigum, sum eftir vóru í lögtingsmálinum um norðhavssildina og makrelin í 2014.

Fimti fundurin varð settur klokkan 19.20, og hann var liðugur klokkan 19.25. Formaðurin boðaði frá, at um ikki fleiri mál komu til tingið, varð fundur ikki aftur fyrr enn á Ólavsøku. Einku mál er síðani komið í tingið,

og harvið verður næsti fundur Ólavsøkudag, soleiðis sum tað er ásett í stýrisskipanarlógini, sum varð samtykt í hesum døgum fyri tjúgu árum síðani:

§ 10. Lögtingssetan byrjar Ólavsøkudag og heldur á til Ólavsøkudag árið eftir.

Stk. 2. Ólavsøkudag ganga lögtingsformaður, lögtingsmenn, lógmaður, landsstýrismenn og embætismenn skrudgongu úr tinginum í dómkirkjuna, har gudstænasta verður hildin, og síðan aftur í tingið. Lögtingsformaðurin ger av, hvørjir embætismenn eru við í skrudgonguni, og hvussu gongan er skipað.

Stk. 3. Lögtingið verður sett aftur Ólavsøkudag kl. 13.00.

§ 11. Samkomustaður lögtingsins er Tórshavn. Í serstøkum føri kann lögtingið tó koma saman til fundar á øðrum staði í landinum.

§ 12. Á Ólavsøkufundinum greiðir lógmaður frá støðu landsins og tí, ið landsstýrið hevur í ætlan at fremja.

Stk. 2. Við stóði í røðu lógmans tekur tingið innan 6 yrkadagar støðu landsins til umrøðu.

20 ára føðingardagur

Tað eru í hesum døgum 20 ár síðani, at galdandi stýrisskipanarlóg varð samtykt, og hon hevur verið galdandi síðani á Ólavsøku í 1995.

Politiska arbeiðið við lógaruppskotinum varð grundað á álitid um stýrisskipan, sum serlig nevnd, sett av landsstýrinum í 1993, tilevnaði. Nevndin varð mannað við Sjúrdi Rasmussen, Anfinni V. Hansen, Birni av Heygum, Hans Trygva Teirin og Kjarani Hoydal.

Fyri at lógin skuldi verða galdandi, var kravið í gomlu lógini, at tvey lögtingar skuldu samtykkja hana í óbroyttum líki. Tað vil siga, at tað skuldi vera lögtingsval ímillum, at tingið eina ferð og so aftur eina ferð viðgjörði og samtykti lógina óbroytta.

Politiskur turbolensur

Viðgerðin í sjálvum tinginum var á vári og sumri fyri 20 árum síðani, og tað kann ikki sigast annað, enn at hon var í einum tí turbolentasta politiska tíðarskeiðinum í nýggjari politiskari søgu í Føroyum.

Lögtingið varð valt 8. november 1990, og harvið lá tað í luftini, at lögtingsval skuldi verða aftur á heysti í 1994.

Eftir valið í 1990 skipaðu javnaðarflokkurin og fólkaflokkurin samgongu við Atla P. Dam sum lógmanni. Samfelagskreppan og politiska kreppan sóust aftur í fleiri skiftingum og broytingum. Atli P. Dam segði, sum hann longu, tá ið samgongan varð skipað hevði boðað frá, lógmanssessin frá sær, tá ið valskeiðið var hálvrunnið. 18. januar 1993 varð Marita Petersen lógmaður. Eitt fjórðingsár seinni – 24. apríl 1993 – varð nýggj samgonga skipað millum javnaðarflokkin, tjóðveldisflokkin og sjálvstýrisflokkin.

Henda samgonga sat, inntil lögtingið 19. mai 1994 – eftir uppskoti frá sambandsflokkinum – samtykti, at val skuldi verða 7. juli. Landsstýrið sat, inntil nýggj samgonga varð skipað 10. september 1994 millum sambandsflokkin, javnaðarflokkin, verkamannafylkingina og sjálvstýrisflokkin og við Edmundi Joensen sum lógmanni.

Frá tí at lögtingsvalið varð útskivað 19. mai og fram til landsstýrisskiftið 10. september var talan um fyribils landsstýri ella starvsstjórn. Tað var júst í hesum tíðarskeiðinum, at nýggja stýrisskipanarlógin varð viðgjörd og samtykt av tveimum lögtingum. Talan var á mangan hátt um eitt heitt politiskt summari, og mótsatt øðrum árum var tað liv í tingsalinum dagarnar upp undir Ólavsøku, men tað kann ikki sigast, at tað fór við so nógvari tíð at fáa nýggju stýrisskipanarlógina samtykta.

...framhald